

Zakres materiału nauczania GEOGRAFII
dla klas stacjonarnych i zaocznych
klasa 3 semestr 6
4-letniego liceum ogólnokształcącego
Zakres rozszerzony

Obowiązujący podręcznik: Geografia 3.

Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Zakres rozszerzony.

Autor: Piotr Ciesielski

Wydawnictwo: Operon 2021

Dział	Tematy	Cele ogólne
LUDNOŚĆ I URBANIZACJA W POLSCE.	Podział administracyjny Polski. Liczba ludności Polski i jej zmiany.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie województwa Polski – omawia aktualny podział administracyjny i jego historyczne zmiany – rozumie celowość podziału administracyjnego – zna zadania realizowane przez władze centralne i samorządowe na poszczególnych szczeblach – omawia podział Polski według NUTS
	Rozmieszczenie ludności Polski. Struktura demograficzna.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – omawia zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej – interpretuje piramidę wieku i płci ludności Polski – definiuje pojęcie powojennego wyżu kompensacyjnego – wyjaśnia przyczyny niskiego przyrostu naturalnego obserwowanego obecnie w Polsce – oblicza współczynnik feminizacji w Polsce i omawia jego przestrzenne zróżnicowanie

	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Polski obszary o największej i najmniejszej gęstości zaludnienia – wyjaśnia przyczyny nierównomiernej gęstości zaludnienia w Polsce – oblicza współczynnik przyrostu naturalnego dla Polski lub wybranego regionu – wyszukuje w różnych źródłach dane opisujące ruch naturalny w Polsce – charakteryzuje i wyjaśnia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika urodzeń i zgonów w Polsce – opisuje dynamikę zmian ludności w Polsce – podaje skutki starzenia się społeczeństwa w Polsce
Migracje Polaków.	<p>Zdający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje współczesne i historyczne migracje zewnętrzne Polaków – wyjaśnia przyczyny ruchów migracyjnych podejmowanych przez Polaków – wymienia największe skupiska Polonii na świecie
Rynek pracy w Polsce.	<p>Zdający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia aktywność zawodową Polaków – charakteryzuje i wyjaśnia zmiany w strukturze zatrudnienia – podaje przyczyny bezrobocia w różnych regionach – wymienia mierniki rozwoju regionów – porównuje rozwój i jakość życia mieszkańców różnych regionów Polski – rozumie pojęcie ubóstwa – proponuje sposoby przeciwdziałania ubóstwu
Geografia elektoralna. Preferencje wyborcze Polaków.	<p>Zdający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia przestrzenne zachowania wyborców w Polsce – rozumie znaczenie uczestnictwa w wyborach – zna formy partycypacji społecznej – wymienia korzyści płynące z partycypacji społecznej – podaje sposoby własnego zaangażowania obywatelskiego w rozwój regionu i kraju
Urbanizacja i miejska sieć osadnicza w Polsce oraz osadnictwo wiejskie.	<p>Zdający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Polski najważniejsze aglomeracje i rozpoznaje ich rodzaj

		<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady miast o zróżnicowanych funkcjach – omawia przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce – wskazuje nowe funkcje obszarów wiejskich – porównuje wady i zalety życia w mieście i na obszarach wiejskich – rozpoznaje największe Polskie miasta po ich indywidualnych cechach – dostrzega problem gettoizacji przestrzeni miejskiej
	Dziedzictwo kulturowe Polski. Zróżnicowanie etniczne i etnograficzne ludności Polski.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia materialne i niematerialne przykłady dziedzictwa kulturowego – zna polskie obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO i Pomniki Historii w swoim regionie – ma świadomość bogactwa dziedzictwa kulturowego kraju – dostrzega potrzebę ochrony dziedzictwa kulturowego – charakteryzuje zróżnicowanie etniczne i etnograficzne ludności mieszkającej na terenie Polski – wymienia najliczniejsze mniejszości narodowe zamieszkujące Polskę
GOSPODARKA POLSKI.	Zróżnicowanie rozwoju rolnictwa w Polsce. Produkcja roślinna i chów zwierząt.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – omawia przyrodnicze uwarunkowania rozwoju rolnictwa w Polsce – wskazuje na mapie Polski obszary o najkorzystniejszych warunkach przyrodniczych dla rolnictwa – wyjaśnia wpływ czynników pozaprzyrodniczych na rozwój rolnictwa w Polsce – analizuje zmiany zachodzące w polskim rolnictwie – charakteryzuje użytkowanie rolnicze ziemi oraz strukturę zasiewów w Polsce – ocenia wpływ przystąpienia Polski do Unii Europejskiej na rolnictwo w naszym kraju
	Rolnictwo ekologiczne w Polsce.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy rolnictwa ekologicznego – wskazuje korzyści, które osiągają rolnicy dzięki uprawie ekologicznej – charakteryzuje rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce – porównuje udział rolnictwa ekologicznego w całkowitej produkcji rolniczej w Polsce i innych krajach Europy – rozpoznaje certyfikaty rolnictwa ekologicznego i odczytuje podstawowe informacje – rozumie potrzebę certyfikowania produktów rolniczych

	Gospodarka morska Polski.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>gospodarka morska, kraj taniej bandery</i> – charakteryzuje polskie porty morskie – omawia mocne i słabe strony polskiego przemysłu stoczniewego – charakteryzuje połowy ryb przez polskich rybaków – wymienia surowce eksploatowane z dna Bałtyku – wskazuje na skutki działalności prowadzonej przez człowieka w środowisku Morza Bałtyckiego
	Zmiany strukturalne przemysłu w Polsce. Przemysł zaawansowanych technologii w Polsce.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – omawia historyczny rozwój przemysłu na ziemiach polskich – wyjaśnia przyczyny i skutki restrukturyzacji przemysłu w Polsce w latach 90. XX w. – wskazuje na mapie najważniejsze ośrodki przemysłowe w Polsce – ocenia szanse rozwoju nowoczesnego przemysłu w Polsce – wyjaśnia pojęcie <i>Przemysł 4.0</i>
	Stan i zróżnicowanie rozwoju transportu w Polsce	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – ocenia warunki rozwoju różnych form transportu w Polsce – opisuje zmiany w znaczeniu różnych rodzajów transportu w Polsce – wskazuje na mapie Polski główne węzły kolejowe, autostradowe i największe lotniska – porównuje gęstość sieci drogowej i kolejowej w różnych regionach Polski – prezentuje planowane inwestycje transportowe – ocenia możliwości rozwoju żeglugi śródlądowej
	Turystyka w Polsce.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje walory turystyczne Polski – dostrzega rolę krajoznawstwa w poznawaniu ojczyzny i jej promocji poza granicami – wskazuje obszary najchętniej odwiedzane przez turystów w Polsce – porównuje ruch turystyczny w Polsce i w innych krajach świata i Europy – opisuje krajowe i zagraniczne wyjazdy turystyczne Polaków – podaje przykłady turystycznych szlaków tematycznych
	Stan środowiska w Polsce i jego ochrona.	Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – planuje badania i obserwacje geograficzne

	Wpływ zakładu przemysłowego lub usługowego na środowisko geograficzne na przykładzie badań terenowych.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia ilościowe i jakościowe metody badań geograficznych - dostrzega potrzebę krytycznej analizy uzyskanych wyników - rozumie konieczność traktowania środowiska geograficznego jako systemu - dostrzega zależności między elementami systemu przyrodniczego - przeprowadza badania i obserwacje umożliwiające ocenę wpływu zakładu przemysłowego lub usługowego na środowisko geograficzne - zna cechy posteru naukowego - prezentuje wyniki badań i obserwacji w formie posteru
--	---	--